

повноважень, а громадяни України отримають нарешті підвищення якості надання соціальних послуг.

Література

1. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання за 2015 рік [Електронний ресурс] - Режим доступу: [http:// www.ibser.org.ua](http://www.ibser.org.ua).

2. Набатова Ю.О. Формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації фінансових ресурсів / Ю. О. Набатова Т. В. // Ефективна економіка. – 2015. – №5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : <http://www.economy.nayka.com.ua>

УДК: 331.5

М.І.СТЕГНЕЙ, Д.В.МАКСЮТОВА-ГРЕШКУЛИЧ

Мукачівський державний університет

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ

Згідно з теорією конкурентних переваг, організований регіональний ринок праці є стратегічним чинником забезпечення конкурентоспроможності регіону. Євроінтеграційний вектор України відкриває нові можливості розвитку транскордонного співробітництва. За таких обставин, розробка організаційно-економічного механізму розвитку регіональних ринків праці є важливим та актуальним завданням наукових досліджень.

Під регіональним ринком праці розуміємо систему відносин, пов'язаних з працевлаштуванням мешканців прикордоння з іншого боку кордону в межах регіонального простору. У такій системі саме взаємозв'язки та взаємодоповнення між регіональними ринками праці з різних боків кордону зумовлюють синергетичний ефект та забезпечують розвиток і конкурентоспроможність транскордонного регіону в цілому. Покупцем товару на цьому ринку виступає роботодавець з одного боку кордону в особі підприємств різної форми власності, індивідуального наймача, громадської організації тощо. Продавцем є громадянин працездатного віку з іншого боку кордону.

Основними причинами формування регіонального ринку праці є виникнення незадоволеного попиту на працю по один бік кордону, надлишок пропозиції з іншого, а також наявність різниці у рівнях оплати та умовах праці. На особливості функціонування регіональних ринків праці, зокрема інтенсивність міграційних потоків, впливають численні фактори макроекономічного, регіонального, мікро- та індивідуального рівнів [1].

З метою виявлення існуючих механізмів забезпечення розвитку регіональних ринків праці у Європейському Союзі (ЄС) узагальнено правову основу та перешкоди на транскордонних ринках праці ЄС, а також основні напрямки співпраці суб'єктів регіональних ринків праці. В основі політики зайнятості та міграційної політики ЄС лежить принцип забезпечення найвищого рівня мобільності його мешканців. Створення єдиного європейського ринку праці відбувається шляхом реалізації спільної політики ЄС, фінансування проектів у сфері міграції та функціонування ринку праці з

інструментів та фондів ЄС, а також розширення можливостей для розвитку різних форм транскордонного співробітництва [2].

Головною метою розвитку регіональних ринків праці розглядається забезпечення їх конкурентоспроможності через реалізацію трудового потенціалу мешканців прикордоння і задоволення потреб підприємств та організацій у працівниках певного рівня кваліфікації в межах транскордонного простору. Це не лише сприятиме перетворенню еміграційних та довготермінових міграційних потоків у маятникові, але і сприятиме залученню кращих спеціалістів та створенню нових робочих місць у його межах.

Розвиток регіонального ринку праці можливий за умови досягнення максимального рівня взаємодії його суб'єктів, що відобразатиметься у зменшенні трансакційних витрат за принципом: трансакційні витрати на працевлаштування чи залучення працівника з іншого боку кордону є нижчими та/або можливості працевлаштування є більш привабливими, ніж у своєму регіоні чи країні. Це завдання може бути досягнуто за умов удосконалення організаційно-економічного механізму забезпечення розвитку регіональних ринків праці з обох боків кордону.

Конкурентоспроможність транскордонних регіонів з позиції суб'єктів транскордонної взаємодії досягається через забезпечення розвитку регіональних ринків праці, товарів, послуг та транскордонних фінансових ринків. Розвиток регіональних ринків праці зумовлюється рівнем організації системи соціально-трудова відносин, пов'язаних з працевлаштуванням мешканців прикордоння по інший бік кордону в межах транскордонного простору [3].

Регіональний ринок праці формується внаслідок виникнення незадоволеного попиту на працю по один бік кордону та/або надлишок пропозиції з іншого, а також під впливом відмінностей в рівнях оплати та умовах праці. Фактори, що впливають на формування, функціонування та розвиток регіональних ринків праці розглядаються в роботі на чотирьох рівнях: макро-, мікро-, регіональному та індивідуальному рівнях. Відхилення в інтенсивності та щільності взаємозв'язків на транскордонному ринку праці обумовлюються, насамперед, бар'єрною функцією кордону і різницею в якості життя мешканців прикордоння.

Література

1. Конвергенція регіонів у транскордонному просторі: монографія / Н. А. Мікула, Є.Е. Матвеєв, В. В. Толкованов, Цибульська Ю. О. [та ін.]; відп. ред. д.е.н., проф. Н.А. Мікула. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України; Львівський регіональний інститут державного управління при Президентові України, 2012. – 368 с.

2. Інфраструктурне забезпечення розвитку регіональних ринків праці в Україні / Н.А. Мікула, Ю. О. Цибульська та ін.; відп. редактор д.е.н., проф. Н. А. Мікула. – Львів : Інститут регіональних досліджень Національної академії наук України, 2013. – 202 с.

3. Цибульська Ю. О. Сутність та причини явища конвергенції механізмів конкурентоспроможності регіону / Ю. О. Цибульська, Я. І. Гнатюк // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Регіональний розвиток та транскордонне співробітництво : [зб.наук.пр.] / НАН України. Інститут регіональних досліджень; редкол. : Є. І. Бойко (відп. ред.). – Львів, 2010. – Вип. 6 (86). – С. 143-150.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>